

Uz sākumlapu>Ģimenes lietas un mantojums>Laulības un reģistrētu partnerību mantiskās sekas>Laulāto mantiskās attiecības

Laulāto mantiskās attiecības

Austrija

1 Vai šajā dalībvalstī laulāto mantiskās attiecības ir reglamentētas tiesību aktos? Kas tajos ir noteikts?

Saskaņā ar Austrijas tiesību aktiem automātiski piemērojama laulāto mantisko attiecību regulējums ir mantas šķirtība (*Gütertrennung*). Katrs laulātais patur īpašumu, kas tam piederējis pirms laulības, un kļūst par sava iegūtā īpašuma vienīgo īpašnieku (Austrijas Civilt kodeksa (*Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch*) 1233. un 1237. pants). Katrs laulātais ir arī vienīgais kreditors attiecībā pret saviem parādniekiem un vienīgais parādnieks attiecībā pret saviem kreditoriem.

2 Kā laulātie var izveidot savas mantiskās attiecības? Kādas šajā gadījumā ir oficiālās prasības?

Laulātie var izvēlēties mantisko attiecību regulējumu, kas nav automātiski piemērojama, noslēdzot laulības līgumu (*Ehepakt*). Lai laulības līgums būtu spēkā, ir vajadzīgs attiecīgs notariāli apliecināts akts (Notariālo aktu likuma (*Notariatsaktsgesetz*) 1. pants).

3 Vai pastāv ierobežojumi laulāto mantisko attiecību izveides brīvībai?

Principā laulātie var brīvi izvēlēties savu mantisko attiecību regulējumu. Tomēr laulības līgumā nevar paredzēt, piemēram, pilnīgu abpusēju atteikšanos no uzturēdžekļiem spēkā esošas laulības gadījumā.

4 Kādas ir laulības šķiršanas, atšķiršanas vai laulāto mantisko attiecību anulēšanas juridiskās sekas?

Tiesību aktos noteiktā pilnīgā mantas šķirtība ir piemērojama tikai līdz laulības šķiršanai vai atzīšanai par neesošu, jo attiecīgajā brīdī jānotiek sadalei, kurā īpašumtiesību statuss nav izšķirošais kritērijs. Uz laulības izbeigšanos attiecas laulāto mantas sadales princips. Laulāto manta (abu laulāto izmantotie īpašumi, piemēram, laulāto kopīgais mājoklis, automobīls vai sadzīves priekšmeti) tiek sadalīta, un arī laulības laikā izveidotie uzkrājumi tiek sadalīti. Uzkrājumi ietver jebkura veida mantu, ko laulātie ieguvuši, kamēr bijuši laulāti, un kas — atkarībā no tās veida — parasti ir paredzēta atsavināšanai.

5 Kādas sekas laulāto mantiskajās attiecībās ir viena laulātā nāvei?

Laulībā, kurā laulāto mantai piemēro mantas kopības regulējumu (*Gütergemeinschaft*) (kas praksē pastāv reti), viena laulātā nāves gadījumā kopīpašumu sadala. Atlikusī manta, kas paliek pāri pēc visu parādu atskaitīšanas, saskaņā ar vienošanos tiek proporcionāli sadalīta pārdzīvojušā laulātā mantā un mirušā laulātā mantojumā. Standarta gadījumā, kad pastāv laulāto mantas šķirtība (*Gütertrennung*), likumisko daļu, ko saņem pārdzīvojušais laulātais, nosaka tas, kuri citi mirušā laulātā radnieki arī ir mantinieki. Pārdzīvojušais laulātais ir tiesīgs uz vienu trešdaļu mantojuma, ja mirušajam partnerim palikuši bērni vai viņu lejupējie, un uz divām trešdaļām mantojuma, ja mirušajam partnerim ir pārdzīvojuši vecāki; pārējos gadījumos tam pienākas viss mantojums. Pārdzīvojušais laulātais ir viens no neatraidāmajiem mantiniekiem, kuri ir tiesīgi saņemt mantojuma neatņemamu daļu (*pfllichtteilsberechtigte Personen*). Laulātā neatņemamā daļa ir puse no tā, ko viņš saņemtu hierarhiskajā mantošanas kārtībā.

6 Kura iestāde ir kompetenta lemt lietā saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām?

Pēc laulības šķiršanas vai atzīšanas par neesošu saskaņā ar Laulības likuma (*Ehegesetz*) 81. pantu un turpmākajiem pantiem īpašums tiek sadalīts pēc abpusējas vienošanās vai ar tiesas nolēmumu.

7 Kādas ir laulāto mantisko attiecību sekas attiecībā uz tiesiskajām attiecībām starp vienu laulāto un trešām personām?

Principā laulātais nevar ne piešķirt noteiktas tiesības, ne uzlikt pienākumus trešām personām bez otra laulātā piekrišanas. Tikai tad, ja katram laulātajam ir tiesības slēgt darījumus mājāsaimniecības uzturēšanas ietvaros (t.s. *Schlüsselgewalt*), laulātais, kurš pārvalda kopīgo mājāsaimniecību un kuram nav ienākumu, var pārstāvēt otru laulāto ikdienas tiesiskos darījumos saistībā ar kopīgo mājāsaimniecību, šādiem darījumiem nepārsniedzot noteiktu apmēru, kas atbilst laulāto dzīves līmenim. Minētais neattiecas uz gadījumu, kad otrs laulātais ir paziņojis trešai personai, ka nevēlas, lai viņu pārstāvētu pirmais laulātais. Ja trešā persona, pamatojoties uz apstākļiem, nevar noteikt, ka laulātais, kurš darbojas, to dara kā pārstāvis, tad abi laulātie ir solidāri atbildīgi. Laulāto mantas kopība — ja laulātie ir konkrēti vienojušies par šo regulējumu mantas šķirtības regulējuma vietā — tikai rada saistības attiecībās starp laulātajiem, saskaņā ar kurām viens laulātais nevar atbrīvoties no savas kopīpašuma daļas bez otra laulātā piekrišanas. Reālas sekas attiecībā uz īpašumu rodas tikai tad, ja zemesgrāmatā tiek izdarīts ieraksts par pārdošanas un apgrūtinājumu aizliegumu saskaņā ar Civilt kodeksa 364.c pantu vai par ierobežojumu saskaņā ar Civilt kodeksa 1236. pantu, kurā noteikts, ka, kamēr ir piemērojams laulāto mantas kopības regulējums, neviena no pusēm nevar atbrīvoties no savas īpašuma puses vai daļas.

8 Īss procedūras apraksts — laulāto īpašuma sadalīšana, tai skaitā nodalīšana, izdalīšana vai atbrīvošanās no tā šajā dalībvalstī.

Īpašuma dalīšana laulības šķiršanas vai atzīšanas par neesošu gadījumā saskaņā ar Laulības likuma 81. pantu un turpmākajiem pantiem nav atkarīga no vainas, lai gan vainu var ņemt vērā, izvērtējot taisnīgumu. Īpašums tiek sadalīts, pamatojoties uz pušu savstarpēju vienošanos vai tiesas nolēmumu, kura pieņemšanu pieprasījusi viena no pusēm. Visos citos gadījumos turpina piemērot mantas šķirtību, proti, katrs laulātais patur savu īpašumu. Pieteikums jāiesniedz gada laikā no laulības šķiršanas sprieduma stāšanās spēkā. Sadala gan laulības laikā iegūto īpašumu, gan laulības laikā izveidotos uzkrājumus. Saskaņā ar Laulības likuma 82. pantu īpašuma daļījuma neiekļauj priekšmetus, ko laulātais ieguvis pirms laulības vai mantojis, priekšmetus, ko dāvinājušas trešās personas, priekšmetus, ko izmanto tikai viens no laulātajiem personīgām vai profesionālām vajadzībām, un priekšmetus, kas pieder uzņēmumam, vai daļas uzņēmumā, izņemot, ja tās ir tikai investīcijas.

9 Kāda ir procedūra un dokumenti vai informācija, kas parasti nepieciešama nekustamā īpašuma reģistrācijai?

Pieteikums par īpašumtiesību ierakstīšanu zemesgrāmatā jāiesniedz rajona tiesā, kuras jurisdikcijas teritorijā atrodas reģistrējama nekustamā īpašums. Pieteikumam jābūt iesniegtam rakstiski un iesniedzēja parakstītam. Principā parakstam nav jābūt apliecinātam, ja vien pieteikumā nav ietverta reģistrācijas deklarācija (*Aufsandungserklärung*).

Pieteikumam jāpievieno publisks vai privāts dokuments, kurā izklāstīts īpašuma iegādes juridiskais pamatojums (piemēram, pirkuma līgums) un uz kura ir apliecināti pušu paraksti. Privātos dokumentos papildus precīzām ziņām par īpašumu jābūt iekļautai arī reģistrācijas deklarācijai.

Reģistrācijas deklarācija ir skaidrs apliecinājums par piekrišanu reģistrācijai (ierakstam zemesgrāmatā), ko sniedz persona, kuras tiesības tiek ierobežotas, apgrūtinātas, atzītas par neesošām vai nodotas citai personai (pirkuma līguma gadījumā — pircējam). Reģistrācijas deklarācija jāapliecina tiesai vai notāram un jāparaksta līgumslēdzējām pusēm. Reģistrācijas deklarāciju var arī iesniegt kā daļu no pieteikuma par īpašumtiesību ierakstīšanu zemesgrāmatā. Šādā gadījumā parakstiem uz pieteikuma ir jābūt tiesas vai notāra apliecinātiem.

Pieteikumam jāpievieno apliecinājums par nodokļu parādu neesību saskaņā ar Federālā nodokļu kodeksa (*Bundesabgabeordnung*) 160. pantu. Minētais apliecinājums ir nodokļu iestādes apstiprinājums par to, ka nav šķēršļu ieraksta veikšanai zemesgrāmatā, ciktāl runa ir par nodokļu saistībām.

Ja pieteikumu sagatavojis advokāts vai notārs, tas jāiesniedz elektroniski. Šādā gadījumā pievienotie dokumenti jāievieto elektroniskā dokumentu arhīvā. Nodokļu iestādes izsniegto apliecinājumu par nodokļu parādu neesību tādā gadījumā var aizstāt ar advokāta vai notāra sagatavotu pašnovērtējuma deklarāciju.

Lapa atjaunināta: 05/06/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.